

Broedvogelverslag Hannesgat 2003

Willem van der Waal

Ook in 2003 kreeg ik het verzoek het Hannesgat te inventariseren op broedvogels. Als extraatje werd gevraagd om ook op de verblijvende vogels te letten tijdens het inventariseren. Allereerst geef ik de data van de bezoeken en het weer tijdens die bezoeken:

22-03-03	zon	8°C	zwakke wind uit ZO-O
04-04-03	bewolkt	9°C	zwakke wind uit N
30-04-03	bewolkt met bui	18°C	zeer zwakke wind uit Z-ZW
09-05-03	bewolkt met wat zon	10°C	zeer zwakke wind uit ZO-O
27-05-03	zon	14°C	zwakke wind uit NW
06-06-03	half bewolkt met zon	22°C	zwakke wind uit W
21-06-03	bewolkt met wat zon	19°C	matige wind uit W-NW

Een achtste bezoek bleek door de mooie zomer onnodig. De broedvogels waren erg snel klaar met nestelen, eieren uitbroeden en jongen grootbrengen.

Bij eerdere bezoeken aan het Hannesgat viel er niet veel te zien op vogelgebied. Maar plots bleek de blokkendam, die eerdere golfslag niet had overleefd, te zijn hersteld. Later zou blijken dat de broedvogelsoorten in het Hannesgat meer variatie toonden dan in voorgaande jaren, toen de blokkendam bijna verdwenen was. In 2003 was het aantal soorten broedvogels 11, in 1999-2002 waren dit er resp. 6, 6, 9 en 9. Dit is overeenkomstig met de aanbeveling die ik deed in het vorige Hannesgat-artikel, namelijk dat herstel van de blokkendam noodzakelijk was voor een aantrekkelijker broedgebied voor watervogels (*De Gierwaluw* jg. 40 nr 4). Nieuwe broedvogelsoort in 2003 is de Kuifeend.

Broedvogels

Hieronder een lijst van de broedvogels in het Hannesgat in 2003. Het gebied bestaat vnl. uit een blokkendam en een rietland, waar enkele wilgen en een vlier op staan. Het riet stond voorheen op een eiland, maar omdat de scheidingssloot is dichtgeslibd is het rietland uiteindelijk vastgegroeid aan de dijk. Tussen de dijkhuisen en het rietland ligt een groot grasveld met wat bramen en andere struiken aan de oever.

Locatie van het Hannesgat

Fuut Eén paar wist in het meest oude deel van de dam tussen onkruidopslag een nest te bouwen en bracht drie jongen groot. In tegenstelling met vorige jaren spoelde het nest dus niet weg door golfslag.

Kuifeend Verrassend was het broeden van een Kuifeend op de dam. Het nest zat onder een struik koolzaad dat blijkbaar genoeg dekking bood om het nest te beschermen. Jongen zijn er niet gezien.

Krakeend Eén paar had een nest in hetzelfde gedeelte als de Fuut. Van de negen jongen die uitkwamen overleefden twee jongen het.

Wilde Eend Twee paar echte Wilde Eenden (en geen Soepeenden) gebruikten het rietland om een nest in te verstoppen. Wat er van de jongen is terechtgekomen is onbekend.

Waterhoen Eén paar in het rietland dat zowaar vier jongen grootbracht.

Meerkoet Ook dit jaar de meest succesvolle broedvogel van het Hannesgat. Vijf paar waarvan sommige twee en één zelfs drie legsels met succes grootbrachten.

Winterkoning Eén paar in het rietland.

Merel Eén paar in het wilgenstruweel van het rietland.

Kleine Karekiet Drie paar in het rietland. Deze rietvogel had het weer mee en was snel klaar met broeden. Na eind juni heb ik geen Kleine Karekieten meer waargenomen. Pas eind augustus werden zij weer aarzelend zingend gehoord. Maar of dat vogels waren die op doortrek waren, is onduidelijk.

Grasmus Eén paar in wat struiken aan het grote grasveld. De tuinen van de dijkbewoners werden vaak als zangpost gebruikt.

Rietgors Eén paar in het rietland.

Gasten

Hieronder staat een overzicht met de niet-broedvogels van het Hannesgat in 2003, met per soort per datum het aantal ex. ter plaatse aanwezig.

datum	22-3	4-4	30-4	9-5	27-5	6-6	21-6
Aalscholver	4	3	4	5	7	4	0
Blauwe Reiger	0	0	0	0	0	1	0
Bergeend	0	0	0	0	0	2	0
Zomertaling	2	0	0	0	0	0	0
Scholekster	0	0	0	0	0	2	0
Kokmeeuw	26	9	14	17	12	18	0
Stormmeeuw	4	0	0	0	0	0	0
Zilvermeeuw	2	5	3	4	1	2	0
Kleine Mantelmeeuw	0	9	6	3	2	1	0
Grote Mantelmeeuw	1	0	0	0	1	0	0
Ekster	0	0	0	0	0	2	0
Zwarte Kraai	0	0	0	0	0	1	0

De meest bijzondere soort, die als gast te zien was, is de Zomertaling: een paartje dat waarschijnlijk vermoeid van de voorjaarstrek in het Hannesgat ging rusten. De Scholeksters en Bergeenden waren vermoedelijk broedvogels van IJburg, die verstoord waren en troost zochten in het Hannesgat. Op 21 juni viel er niets te zien omdat een sportvisser in waadpak al vissend de vogels verjoeg; deze vogels keerden niet direct terug.

Buiten de door Rijkswaterstaat gevraagde tellingen later in het seizoen, lieten snel oplopende aantallen meeuwen en Vidsieven zien en dan vooral jonge vogels, zeer waarschijnlijk afkomstig uit IJburg en de Kinseldam.

Willem van der Waal, Binnenkadijk 274, 1018 ZJ Amsterdam 020-6272129